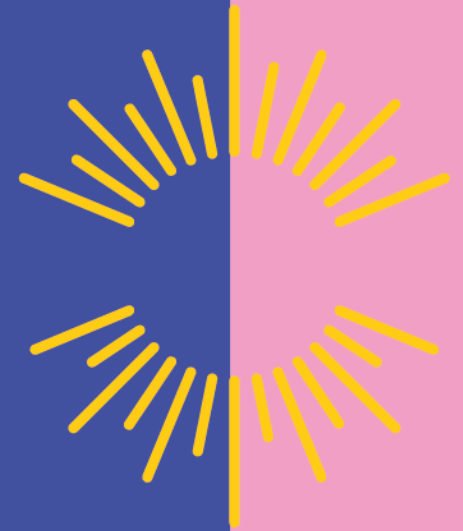

Lapin hyvinvointialueen nuorisovaltuusto

Toimintasääntö

Hyväksytty aluehallituksessa
1.11.2023

Lapin hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimintasääntö

Hyväksytty aluehallituksessa 1.11.2023

1. Toiminta-ajatus ja periaatteet

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on aluehallituksen asettama, puoluepoliittisesti sekä uskonnollisesti sitoutumaton nuorten henkilöiden vaikuttamistoimielin Lapin alueella. Aluehallitus asettaa nuorisovaltuuston toimikaudeksi kerrallaan. Nuorisovaltuuston tavoitteena on tuoda nuorten näkökulmaa hyvinvointialueen päätöksentekoon ja toimintaan edistäen samalla nuorten hyvinvointia nyt ja tulevaisuudessa. (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32§).

Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä vastaa Lapin hyvinvointialueen aluehallitus tämän toimintasäännön mukaisesti. Nuorisovaltuustolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla arvioidaan olevan merkitystä nuorten sekä heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Vaikuttamistoimielin tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella. (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32§).

Lapin hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tekee yhteistyötä muiden organisaatioiden kanssa sekä ottaa kantaa muiden organisaatioiden hallinnon alla oleviin asioihin oman toimintasuunnitelman ja kiinnostuksen mukaisesti.

2. Nuorisovaltuuston kokoonpano ja valintamenettely

Lapin hyvinvointialueen nuorisovaltuusto koostuu hakuajankohtana sinä vuonna täyttävistä 13–21 vuotiaista lappilaisista nuorista. Nuorisovaltuuston jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan yksi edustaja. Myös saamelaiskäräjien nuorisovaltuustoa pyydetään nimeämään edustaja hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimeen. Vaikuttamistoimielimeen voidaan valita myös muita henkilöitä. (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32§). Nuorisovaltuustoon voi kuulua edustajia myös hyvinvointialueen viranhaltijoista ja toimielimistä.

Nuorisovaltuustoon voidaan valita kuntien toimielimistä nimettyjen jäsenten sekä saamelaiskäräjien nimeämän jäsenen lisäksi 4–5 jäsentä avoimen haun kautta. Avoimen haun toteutus kuvataan kohdassa nuorisovaltuuston toiminnan käynnistäminen. Avoimessa haussa on tärkeää painottaa sitä, että nuorten ääni tulee kattavasti esiin. Avoimesta hausta viestitään monikanavaisesti niin, että hakijoita saadaan ryhmistä, jotka eivät kunnallisten toimielinten

kautta tule kuulluksi. Avoimen haun kautta tulleet hakemukset käsitellään anonyymisti kunnallisten nuorisovaltuustojen sekä saamelaiskäräjien valitsemien edustajien toimesta.

3. Nuorisovaltuuston toiminnan käynnistäminen

1. Aluehallitus antaa nimeämispyyntöä kuntien kirjaamojen kautta kuntien hallituksille, jotka tiedottavat ja laittavat nimeämispyyntöä edelleen kuntien nuorisovaltuustoille. Kuntien nuorisovaltuustot valitsevat edustajansa hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon. Saamelaiskäräjien nimeämispyyntö lähetetään saamelaiskäräjien kirjaamoon.
2. Muiden jäsenten valinta valmistellaan osana toimintasäännön valmistelua ja hyvinvointialueen toimintaa.
3. Vaikuttamistoimielin kokoontuu ja järjestäytyy sekä valitsee joukostaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kahdeksi vuodeksi kerrallaan.
4. Nuorisovaltuuston esittelijän, valmistelijan ja teknisen sihteerin määrää aluehallitus. Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston kutsuu järjestäytymiskokoukseen nuorisovaltuustotoiminnasta vastaava viranhaltija.
5. Nuorisovaltuusto valmistelee avoimessa haussa haettavien edustajien kriteerit, hakuilmoituksen, tiedottamisen hyvinvointialueen viestinnän avulla sekä suorittaa valinnat anonyymien hakemusten joukosta. Hyvinvointialueen ohjaajalla/vastuuhenkilöllä on tieto hakijoista ja yhteystiedoista.
6. Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto nimeää keskuudestaan työvaliokunnan, johon kuuluu puheenjohtajisto ja kuusi jäsentä siten, että työvaliokunnassa on jäseniä lounaiselta alueelta 2, kaakkoiselta alueelta 2, pohjoiselta alueelta 1 ja itäiseltä alueelta 1.
7. Aluehallitus hyväksyy toimintasäännön.
8. Mikäli kunnallisen nuorisovaltuuston edustaja luopuu tehtävästä kesken kauden, niin uuden edustajan loppukaudeksi valitsee kyseinen kunnallinen nuorisovaltuusto omasta joukostaan.

4. Toimikausi

Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimikausi on kaksi vuotta. Tällä käytännöllä huomioidaan kuntien nuorisovaltuustojen tai vaikuttamisryhmien toimikaudet sekä nuorten elämäntilanteiden vaihtuvuus.

5. Kokouskäytännöt

Nuorisovaltuuston kokouksissa noudatetaan pääosin Lapin hyvinvointialueen hallintosäännön kokousmenettelyä koskevia määräyksiä.

Kokousaika ja -paikka

Lapin hyvinvointialueen nuorisovaltuustolla on vuoden aikana vähintään neljä (4) kokousta. Nuorisovaltuusto päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokouksen päätösvaltaisuus

Nuorisovaltuusto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä yli puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouksen koolle kutsuminen

Nuorisovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokous on kutsuttava koolle vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta. Esityslista lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Kokouskutsu lähetetään jäsenille sekä muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimitelimen päättämällä tavalla.

Kokouksen pitäminen

Kokouksen esittelijänä, valmistelijana ja sihteerinä toimivat hyvinvointialueelta nimetyt viranhaltijat/työntekijät.

Kokous voidaan pitää myös sähköisesti tai hybridimallilla. Hyvinvointialue osoittaa nuorisovaltuuston toiminnalle esteettömät kokoustilat. Mikäli kokoukset vaativat sähköisiä laitteita, niin hyvinvointialue varmistaa ne osallistujille sekä kouluttaa niiden käyttöön. Hyvinvointialue järjestää kokoukseen saamen kielen tulkkauksen ja käännättää asiakirjat, mikäli se on tarpeellista. Hyvinvointialue vastaa kokouksista aiheutuneista kustannuksista.

Nuorisovaltuuston esityslistat ja pöytäkirjat viedään hyvinvointialueen asiantuntijajärjestelmään. Sieltä materiaalit julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Kokousmateriaalit toimitetaan jäsenille toimitelimen sopimalla tavalla. Kokouskäytännöistä sovitaan tarkemmin nuorisovaltuuston järjestäytymiskokouksessa.

6. Kokouspalkkiot ja matkakustannukset

Vaikuttamistoimitelimen jäsenille maksetaan hallintosäännön mukaiset kokouspalkkiot toimikunnan palkkion mukaisesti: puheenjohtaja 150eur, jäsen 100eur. Matkakustannukset korvataan hallintosäännön 187§ mukaisesti:

Luottamushenkilön luottamustehtävän hoitamisesta johtuvat matkakustannukset korvataan hyvinvointialueen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti. Luottamushenkilölle, joka vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimitelimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

Alaikäisen edustajan kohdalla matkakustannukset voidaan tarvittaessa maksaa myös hänen saattajalleen.

7. Tehtävät ja toimenkuvat

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto

1. Lisää maakunnan nuorten henkilöiden osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia maakunnallisessa päätöksenteossa sekä nuoria koskevissa palveluissa yli organisaatorajojen.
2. Tukee yhteistyötä Lapin kuntien ja niiden nuorisovaltuustojen välillä.
3. Kokoa alueensa nuorten näkemyksiä esimerkiksi kyselyillä, järjestämällä tapaamisia ja jalkautumalla oppilaitoksiin ja nuorten palvelupisteisiin. Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto kokoa aineistoa kannanotoiksi, esityksiksi tai aloitteiksi eteenpäin vietäväksi. Tässä yhteydessä nuorisovaltuusto voi kutsua nuorisovaltuustoon eri osa-alueiden asiantuntijoita.
4. Pitää yhteyttä hyvinvointialueen päättäjiin, viranhaltijoihin ja työntekijöihin sekä maakunnan muihin viranomaisiin lisätäkseen yhteistyötä ja suoria vaikuttamismahdollisuuksia.
5. Laatii vuosittain toimintasuunnitelman ja sen mukaisen talousarvion, joka hyväksytään hyvinvointialueen seuraavan vuoden talousarvion osana.
6. Antaa toiminnastaan toimintakertomuksen, jossa toteutettu toiminta kuvataan aluehallitukselle.
7. Laatii viestintäsuunnitelman, joka päivitetään säännöllisesti. Viestintäsuunnitelmassa nuorisovaltuusto sopii viestintäkanavat ja viestintävastuut.
8. Voi nimetä edustajansa hyvinvointialueen muihin toimielimiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella hallintosäännön mukaisesti.
9. Voi nimetä pyydettyä edustajansa alueen eri työryhmiin.

Lapin hyvinvointialue

1. Osoittaa toimintamäärärahat toimintasuunnitelman mukaisesti nuorisovaltuuston toimintaan.
2. Tukee ja ohjaa toimintaa mm. nimeämällä nuorisovaltuuston toimintaan vastuuhenkilöt hyvinvointialueelta sekä järjestämällä tarvittaessa myös perehdytystä, koulutusta ja neuvontaa toiminnan tueksi.
3. Varmistaa, että nuorten näkemyksen kysyminen tehdään luontevaksi osaksi aluehallituksen, aluevaltuuston ja toimielinten työtä.

2. Voimaantulo

Tämä toimintasääntö tulee voimaan sen jälkeen, kun nimetty hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on käsitellyt toimintasäännön ja aluehallitus on päättänyt toimintasäännöstä.